

Hikâye

Ümit Fehmi SORGUNLU

ÖLÜM MAHKÛMU

Bir yanardağ gibiydi yüreği. Konuşsa içindeki lavların dışarı taşacağını ve etrafındakileri yakacağını sanıyordu. Oysa konuşmak, ağlayıp haykırmak istiyordu. Bütün vücudunun ter içinde kaldığını hissetti. Kaynanasına sonra kocasına içindeki duyguları anlatmak ister gibi baktı. Gözlerinin içi, yüreğinin ateşiyle yanıyordu. Tek kelime dahi söylemiyor, gözleriyle konuşmak ister gibi kocasının ihtiyar, duygusuz gözlerine bakıyordu. Oysaki “konuşsana” diyordu kocası. Dudaklar susarken, gözler konuşamaz mıydı? Ağlamak için mutlaka gözden yaş mı akmalıydı? Gözler kalbin duygularını anlatamaz mıydı? Yargısız infaz yapan bir mahkeme önünde gibi hissediyordu kendisini. Suçsuz yere yargılanan ve peşinen idama mahkûm edilen bir tutuklu gibiydi. Yalnız acımasız mahkeme, kendisinin değil de karnındaki dört aylık çocuğunu ölüm cezasına çarptırıyordu.

-Ne diyorsun, dedi kocası tok bir sesle. Kimse duymaz tamam mı?

Kocasının yüzüne baktı. Onu tanımakta güçlük çekiyordu. Kimse duymaz diyen, kendi çocuğunun ölüm hükmünü imzalayan o muydu? Karşısında kocası değil de hissiz, ruhsuz tüm duygularını kaybetmiş bir insan duruyordu san-

ki. Ateş ve kin saçan gözleri, altmış yaşlarındaki ak saçlı adamın gözlerine deler gibi baktı. Adam Saime'nin bakışlarından ürkererek, gözlerini yere indirdi. Kaynanası oğlunun sorusunu gelininin yerine cevaplar gibi üsteledi.

— Ne diyecek Nazım. Susmasından anlaşılma-

“Düşünceleri kâbusa dönüştüğü zaman kaynanasını eli bıçaklı, gözü dönmüş bir katil olarak üzerine yürürken görmüştü. Arkasından ter, ateş ve karanlıklar, karanlıklar. Aynı rüyayı yine görmek korkusuyla bir daha uyuyamadı.”

yor mu? Elbette sessizce evet diyor. Gelin de yavrumu öldürün diyecek değil ya...

İnsan bu derece duygusuz, bu derece acımasız olabilir miydi? Öz oğlunun ve öz torununun canını isteyecek kadar ruhsuz olabilir miydi? Susmasının aleyhine neticelendiğini görüyordu. Oysa susmakla çok şey anlatmak istemişti. Artık susamazdı, bu engizisyon mahkemesinin önünde sessiz kalamazdı.

— Hayır! diye haykırdı olanca gücüyle. Çılgına dönüşen isyanı küçük odanın duvarlarına sığmayıp, pencerelerden dışarı taşıtı.

— Bunu yapamazsınız, yavruma kıyamazsınız! diye sürdürdü isyanını. Sonra başını iki elinin arasına alıp ağlamaya başladı. Hıçkırıkla hıçkırıkla, sarsıla sarsıla ağlıyordu. Bir sinir buhranı geçirir gibiydi. İnanamıyordu kocasının mirasın bölünmemesi için çocuğunu aldirmaya razı olmasına. Aslında bu acımasız fikir kaynanasının düşüncesiydi. Üç çocuktan sonra dördüncü çocuğun doğması, mirası bölermiş, o yüzden gereksizmiş. Böyle söylüyordu oğluna. Oğluydu bütün bunlara susuyor, hatta annesinin düşüncesine katılıyor, dört aylık bebeği aldirmek için karısını iknâya çalışıyordu.

Bir süre ağladıktan sonra sustu. İçini boşaltmıştı. Ama karşısındakilerin tavırlarında hiç değişme yoktu. Kaynanası Sadiye Hanım kaşlarını çatarak sertçe:

— O halde boşanırsın, dedi. Bunu kafana sok. Ya çocuk ya boşanma...

Hayretle kaynanasına baktı. Sonra kocasına

“Kocasının yüzüne baktı. Onu tanımakta güçlük çekiyordu. Kimse duymaz diyen, kendi çocuğunun ölüm hükmünü imzalayan o muydu? Karşısında kocası değil de hissiz, ruhsuz tüm duygularını kaybetmiş bir insan duruyordu sanki. Ateş ve kin saçan gözleri, altmış yaşlarındaki ak saçlı adamın gözlerine deler gibi baktı.”

çevirdi şaşkın bakışlarını. Yaşlı adam gözlerini karısından kaçırarak, odanın içinde dolaştırdı bir süre kararsız. Konuşmaktan, Saime'nin gözlerine bakmaktan korkar gibi bir hâli vardı. Kaynanası zehir gibi acı sözlerini sürdürdü pervasızca.

— Sana yarın sabaha kadar müsaade. Ya avukata gideriz, ya doktora...

Sonra oğluna baktı. Hafifçe başını salladı. Gözlerinin içi savaş kazanmış bir komutan gibi

parlıyordu. Daha önce aralarında konuşup kararlaştırdıkları ve bir plan dâhilinde hareket ettikleri belliydi. Sadiye Hanım, hırsla kapıyı açıp dışarı çıktı. Ardından peltek adımlarla bir kukla gibi sallanarak yürüdü Nazım. Saime odada bütün umutları yıkılmış olarak yapayalnız kaldı. Önemli bir karar arifesinde olduğunu seziyordu. Yerinden kalkıp yatak odasına geçti. Kendini çok bitkin ve yalnız hissediyordu. Yatağına yüz üstü kapanıp saatlerce ağladı.

Başının dayanılmaz derecede ağrıdığını hissettiği zaman gün batmak üzereydi. Gözlerindeki yaşlı bir çocuk gibi içini çeke çeke elinin tersiyle sildi. Ağrı kesici bir hap almak için, sağ taraftaki komidinin gözünü çekti. Aceleyle bulduğu hapı alıp, susuz ağzına attı. Tableti tükürüğü ile yutmaya çalıştı. Boğazına takılan hap, ağzının içini zehir gibi acıttı, Yüzünü buruşturup son bir hamleyle yutmaya çalıştı. Sonra derin bir “oh” çekti. Komidini kapatırken gözleri evlendikleri gün çekti. Ak gelinliğin içinde, solgun bir çiçek gibiydi. Gözleri yalnız bir noktaya, objektife mi bakıyordu, yoksa geçirdiği acı günlerin etkisiyle dalıp gitmiş miydi, anlayamıyordu. Kocası aklaşmaya başlayan saçlarıyla, genç gelinin yanında öylesine bir tezat teşkil ediyordu ki, Saime gelinlikle Nazım'ın koluna girmemiş olsa, gören baba kız sanabilirdi.

Genç yaşta annesini, sonra da babasını kaybetmiş, ağabeyinin yanında bir sığıntı gibi hissediyordu kendisini. Onca çabalarına ve yetenlerine kendi çocuğu gibi bakmasına rağmen, ağabeyinin hanımına bir türlü yaranamamıştı. İtilen, kakılan, bir hizmetçi gibi oradan oraya koşturulan birisi olmak ağrına gidiyordu. O yüzden çıkan ilk kismete “evet” deyip kurtulmak istemişti. Yaşlı kocasının ölen karısından, iki çocuğu vardı. Bu güne kadar Nazım'ın çocuklarını öz çocuklarından ayırmamış, onlara üvey anne gibi davranmamıştı. İlk günler yaşlı adam Saime'yi mutlu etmek için çabalamıştı. Ancak bu suni mutluluk Saime'nin de bir çocuğu olana kadar sürdü.

Çocuğu olduktan sonra, Başta kaynanası olmak üzere evde birtakım gerginlikler yaratıp, sebepsiz münakaşalar çıkarılmaya başlandı. Bu tedirginlik bazen durularak, bazen de yoğunlaşarak ikinci çocuğuna hamile kaldığını kocasına söyleyene kadar sürüp geldi. Nazım ve sonra da annesinin ikinci çocuğu öğrenmesinden sonra, duruma kaynanası el koydu. Bu evde iki çocukla yeri olmayacağını, bebekten vazgeçmesi gerektiğini, sanki bir seyahatten vazgeç der gibi, hiç sıklımadan açıkça söylemişti. Bunun içinde tek gerekçe mirasın fazla bölünmesiydi.

Eliyle başını ovaladı. Ağrı dayanılmaz dereceye gelmişti. Yatağın içine sırt üstü uzandı. Gözlerini yumdu. Uyursa ağrının biraz olsun geçebileceğini düşünüyordu. Avucunun içiyle karnını yavaş yavaş ovdu. Çocuktan vazgeçmek kolay değildi. Bir annenin yavrusundan vazgeçmesi, geçmek zorunda kalması ne kadar acıymış meğer. Ağabeyinin evine dönmesi de mümkün değildi. Karnında çocukla yengesi bunu hiç istemezdi. Gittiğini varsaysa bile, çocuk da doğduktan sonra ne kadar daha kalabilirdi orada. Dar gelirli ağabeyine iki çocukla yük olmak mümkün değildi. O halde geriye bir tek yol kalıyordu. Derin bir “of” çekti. Düşünmek bile istemiyordu.

Düşünceleri kâbusa dönüştüğü zaman kaynanasını eli bıçaklı, gözü dönmüş bir katil olarak üzerine yürürken görmüştü. Arkasından ter, ateş ve karanlıklar, karanlıklar. Aynı rüyayı yine görmek korkusuyla bir daha uyuyamadı.

Sabahleyin uykusuz gözlerle kalktı. Kaynanasının mantosunu giyerek hazırlanmasına sessizce eşlik etti. Bir yanında kocası, bir yanında kaynanası yürüyorlardı. İkisinin ortasında kendisini infaza giden bir mahkûm gibi hissetti. İlk gittikleri doktor, dört aylık bir çocuğu almanın çok riskli bir iş olduğunu, annesinin hayatının da tehlikeye girebileceğini belirttiği zaman, kaynanasının ‘her şeye razıyız’ demesi, doktorda hayret uyardırmıştı. Ancak doktor böyle bir riske kendisinin giremeyeceğini, Ankara’da bu işi yapan bir doktor bildiğini, isterlerse adresini verebileceğini ilave etti. Doktordan adresi aldılar ve aynı gün yola

çıktılar. Kaynanası bu işin sıcaklığına, gelin razı olmuşken yapılması gerektiğine inanıyordu. Saime yol boyunca hiç konuşmadan, sessiz sessiz, gözyaşlarını içine akıtarak Ankara’yı buldu. Başkent’in kalabalık caddelerinde bir ölü gibi gezdi infaz mangasının yanında. Gittikleri ünlü cellât, bu işi yapmanın çok zor olduğunu, anne için de

riskli olabileceğini, imza verirlerse yapabileceğini etraflıca anlattı.

Sonra da Saime’ye dönüp, “Razı mısın kızım?” dedi. Yüreğinden kopup gelen çığlık boğazında düğümlenip kaldı. Tek kelime bile söylemeden hepsinin yüzüne tek tek bakıp sessizce başını salladı. Ölmek bir kurtuluş gibiydi onun için. Yerinden sessizce kalkıp içeri odaya geçti. Karnındaki çocuk, olayı protesto eder gibi kımlılandı. Elini karnına bastırarak “Allah’ım beni affet” diye mırıldandı. Dizleri titriyor, cılız bacakları vücudunu tartamayıp yıkılacakmış gibi yalpalıyordu. Düşmemek için duvara tutundu. Yapıştığı duvar avuçlarının arasından kayıp çekilmişti sanki. Sendeleyerek yere yıkıldı. Tavanın ve odanın fırlıdak gibi döndüğünü sanıyordu...